

Vězeňská služba přijala i díky ombudsmanovi pravidla pro používání kamer nebo zaznamenávání známek špatného zacházení

13.1.2023 - | Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv už několik let opakovaně upozorňoval Vězeňskou službu (VS) na neukotvenou praxi při používání kamer ve věznicích. Naposledy toto téma zmínil například v souhrnné zprávě z návštěv vazebních věznic. Poukazoval na to, že sledování kamerou v celách je velký zásah do soukromí, a proto musí mít jasná pravidla. Vloni generální ředitel Vězeňské služby pravidla pro používání kamer na celách i nakládání se záznamy sjednotil.

Cely vybavené kamerami musí být podle nového nařízení generálního ředitele VS označené piktogramy. O umístění do cely s kamerou rozhoduje ředitel věznice, současně dostává o přesunu vězně informaci také vězeňský psycholog. Samotní vězni musí být při umístění poučeni o snímání prostoru cely. Předpis také stanoví, že monitorování vězněných je možné pouze na nezbytně nutnou dobu a nenahrazuje kontrolní pochůzky dozorců. Obrazový záznam z vnitřního prostoru cely či ložnice pak smí sledovat pouze zaměstnanec stejného pohlaví jako sledovaná vězněná osoba.

Další změny se týkají zaznamenávání známek násilí ve věznicích. Ombudsman prosadil zavedení jednotného návodu pro vězeňské lékaře pro vyšetření a dokumentaci zranění, která mohl vězeň utrpět při špatném zacházení. Tím Česká republika alespoň pro oblast vězeňství po letech přijala mezinárodní standard účinného vyšetřování špatného zacházení s osobami zbavenými svobody.

Zlepšit by se výhledově měla i situace odsouzených, kteří kvůli svému zdravotnímu stavu nebo postižení potřebují pomoc dalšího člověka. Dosavadní systém, kdy vězňům například s pohybovými problémy nebo zrakovým postižením neformálně a na bázi zdánlivé dobrovolnosti pomáhali další odsouzení bez jakýchkoliv pravidel, byl podle ombudsmana nepřijatelný. Vysoce rizikový byl zejména s ohledem na možné zneužívání závislosti na poskytované péči, nebezpečí psychické manipulace a nátlaku a v neposlední řadě kvůli možné šikaně a vydírání odsouzeného vyžadujícího péči.

Zástupci Vězeňské služby veřejného ochránce práv na jednání v Brně informovali o chystané úpravě pomoci vězňům s postižením. Nový systém sice stále počítá s pomocí spoluodsouzených, ale stanoví pravidla pro jejich výběr na pozice pomocníků, způsob jejich školení nebo přehled potřebných kompetencí. Zahrnovat bude také dohled nad činností těchto asistentů a odměnu za práci.

https://www.ochrance.cz/aktualne/2023-01-13-vezenska_sluzba_prijala_i_diky_ombudsmanovi_pravidla_pro_pouzivani_kamer_nebo_zaznamenavani_znamek_spatneho_zachazeni